

ГАРМАШ С.В., старший викладач, м. Харків, НТУ «ХП»

ВІДСУТНІСТЬ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК МОТИВАТОР БЕЗЛАДДЯ ТА БЕЗЗАКОННЯ

Читаючи сьогоднішні новини, поневолі згадуються слова У. Черчілля, які він сказав у своїй промові у парламенті Великої Британії під час Другої світової війни, перебуваючи на посту прем'єр-міністра і маючи дозвіл короля на формування нового уряду: «Я не можу запропонувати нічого, крім крові, тяжкої праці, сліз і поту» [1].

Складається таке враження, що тільки це зараз і залишається українському народу із-за багатьох обставин: бойових дій на Сході країни, жалюгідного стану економіки, якій вже стала притаманна системна криза за роки незалежності, невдалих, а іноді і руйнівних реформ, які спричинили занепад багатьох підприємств і навіть призвели до знищення цілих галузей господарства і, як наслідок – стовідсоткова девальвація національної валюти за один рік, порушені економічні зв'язки, закриття підприємств та зростаюче безробіття, заморожена заробітна плата та галопуючі ціни та платежі, радикальне скорочення всіх соціальних програм та виплат населенню.

Міжнародний валютний фонд зараз вважає потрібним виділити Україні у продовж кількох тижнів 15 млрд. доларів, щоб уникнути фінансового колапсу [2]. В МВФ вважають, що ці кошти необхідні країні додатково до відкритої кредитної лінії в 17 млрд. доларів, яка розрахована до 2016 року. Газета (Financial Times) стверджує, що, без додаткової допомоги, Києву прийдеться або радикально скоротити бюджет, або повідомити про дефолт.

В такій ситуації зручно списувати все на обставини і зовнішнього ворога, а не на власну некомпетентність та пріоритет індивідуального збагачення. Оскільки в нашій країні поняття «влада», «бізнес» та «кримінал» давно та надовго стали тотожними поняттями, то перш за все, персональну відповідальність повинні нести ті, хто цинічно наживався і продовжує

наживатися за рахунок інтересів країни. Але це малоймовірно, враховуючи ситуацію з люстрацією та інституціональною кризою.

Любомир Митов, заступник директора Institute of International Finance, у ході Lviv Financial Forum розказав про занепокоєння інституціональними ризиками. «У будь-якому міністерстві, у будь-якій державній установі панує надзвичайно низький рівень компетентності і високий рівень недбалості та корупції» [3]. Але такий стан речей стосується і суб'єктів господарювання, зокрема державних підприємств.

Гаслом одного з кандидатів на президентських перегонах в Україні 2014 року були такі слова: «Ми проїдали 23 роки те, що було залишено у спадок після розвалу Радянського Союзу...» Хотілось би нагадати доларовому мільярдеру: «Ви переплутали займенники! Не «ми», а «ви» проїдали і продовжуєте проїдати!»

Для того щоб етичні принципи, норми, правила та стандарти перетворились в реалії ділового життя, вони повинні бути включені в процес прийняття рішень на всіх рівнях управління, а також в практику усіх державних службовців, тобто бути часткою реальної кадрової політики [4].

Отже, необхідно зробити висновок, що моральний занепад набагато гірший, ніж можливий дефолт. У кожної дії є ініціатор, який повинен нести персональну відповідальність за наслідок своїх рішень. «Розмитість» відповідальності за свої дії на всіх рівнях влади та господарювання призводить не тільки до морального занепаду й стимулювання безладдя та беззаконня, а й до знищення країни.

Список літератури: 1. У. Черчілль. Доповідь 13.05.1940 року // Джерело: British Library of Information // Avalon Pr. & NSSR / <http://ru.wikisource.org/wiki> 2. В МВФ подумывают о дополнительных \$15 млрд для Украины – Financial Times (FT). 10.12.2014. // Джерело: <http://www.segodnya.ua/economics/enews> 3. Любомир Митов. Помощь МВФ поможет остановить кровотечение, но не вылечит экономику. 19.09.2014. // Джерело: <http://delo.ua/ukraine/pomosch-mvf-pomozhet-ostanovit-krovotечение-no-ne-vylechit-ekon-278638/> 4. Баранівський В.Ф., Скворцова Т.Г. Етика бізнесу: Навчальний посібник. – К.: Видавець ПАЛИВОДА А.В., 2008. – 200 с.